

คุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชน ในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี

สมพล สมดี¹ รองศาสตราจารย์ ดร.กวี ศิริโคคาภิรมย์² และ ผศ.ดร.ปัญญา อนันตนาชัย³

¹นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

²อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก โครงการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

³อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม โครงการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาคุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชน ในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี 2) เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชน ในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และระยะเวลาที่อาศัยในชุมชน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้จำนวน 396 คน เครื่องมือที่ใช้เป็น แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.763 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป การเปรียบเทียบคุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชน ในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี สำหรับกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ซึ่งสถิติที่ใช้คือ การทดสอบค่าที สำหรับกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่มขึ้นไป วิเคราะห์โดยหาความแปรปรวนทางเดียว และค่าเอฟ เมื่อพบระดับนัยสำคัญทางสถิติจะทำการทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า

1. คุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชน ในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี ด้านภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นระดับมาก 4 ด้าน ได้แก่ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านภาวะผู้นำ ด้านทักษะการบริหาร ด้านคุณธรรมและจริยธรรม และระดับปานกลาง 1 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ

2. การเปรียบเทียบคุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชนในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี จำแนกตามเพศ อายุ พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน จำแนกตามระดับการศึกษา ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำแนกตามอาชีพ ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: คุณลักษณะผู้นำท้องถิ่น

1. บทนำ

การบริหารงานในองค์กรนั้นมีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ บุคลากร และทรัพยากร โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคลากรที่เป็นผู้นำ ถือเป็นปัจจัยที่สำคัญที่คอยขับเคลื่อนองค์กรให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ขององค์กร และในขณะเดียวกันนั้นผู้นำเองก็อาจจะสร้างปัญหาให้เกิดขึ้นแก่องค์กรได้ทั้งในองค์กรภาครัฐและภาคเอกชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทหน้าที่สำคัญในการสั่งการซึ่งเป็นกลไกที่สำคัญในการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2550 โดยให้เป็นไปตามความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง ในปัจจุบันนี้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของไทยจะประกอบไปด้วย กรุงเทพมหานคร องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทยา เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล โดยในปี พ.ศ. 2528

ได้มีการใช้ระบบการเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่นโดยตรงจากประชาชนในการปกครองรูปแบบกรุงเทพมหานครเป็นครั้งแรก (ญานิศ ทอประไพ, 2552, หน้า 1)

ผู้บริหารในฐานะที่เป็นผู้นำขององค์การจะต้องเป็นผู้ที่มีภาระหน้าที่ที่จะก่อให้เกิดความร่วมมือ (cooperation) อย่างดีระหว่างสมาชิกแต่ละฝ่ายขององค์การ ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งบริการต่างๆ เช่น ประธานบริษัท ผู้จัดการสำนักงาน หัวหน้าฝ่าย หรือผู้ควบคุมงานจึงมีหน้าที่รับบทบาทของความเป็นผู้นำ (leadership) ทั้งสิ้น และด้วยความ เป็นผู้นำ ผู้บริหารจะต้องสามารถรวบรวมพลังและใช้ประโยชน์จากบุคลากรในองค์การให้ช่วยปฏิบัติงาน เพื่อให้ได้ ผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์การที่ตั้งไว้ หากพิจารณาถึงผลงานด้านต่างๆ ขององค์การ จะเห็นได้ว่าผลงาน เหล่านั้นมีส่วนสัมพันธ์กับคุณภาพของความเป็นผู้นำของผู้บริหาร ซึ่งความเป็นผู้นำเป็นสิ่งสำคัญยิ่งสำหรับความสำเร็จ ขององค์การ ผู้นำที่ไม่มีความสามารถย่อมจะเป็นผู้นำที่ทลายขวัญของบุคลากรในองค์การซึ่งเป็นผลทำให้การทำงาน ด้านต่างๆ นั้นขาดประสิทธิภาพ ในทางตรงกันข้าม ผู้นำที่มีความสามารถจะมีผลทำให้เปลี่ยนลักษณะของบุคลากรใน องค์การให้กลับกลายมาเป็นกลุ่มที่มีความขยันขันแข็งและช่วยให้องค์การประสบความสำเร็จได้ ดังนั้น ความเป็นผู้นำ จึงถือได้ว่าเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งที่ทำให้้องค์การปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ถ้าผู้บริหารเป็นผู้ที่มีความเป็น ผู้นำในตัว กิจกรรมของหน่วยงานก็จะดำเนินไปได้ด้วยความเรียบร้อยราบรื่นและมีความก้าวหน้า หากหัวหน้าหรือผู้ บริหารงานขาดความเป็นผู้นำในตนเองก็จะเกิดผลเสียต่างๆ หลายประการ ทั้งนี้เพราะผู้นำเป็นตัวกลางแห่งการ เปลี่ยนแปลงภายในหน่วยงานพฤติกรรมของความเป็นผู้นำจึงมีผลไปถึงผลผลิตขององค์การ (สุพจน์ ประสารทศิลป์, 2550, หน้า 1)

การปกครองชุมชนหรือท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งของประเทศ โดยมีองค์กรหรือหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นเป็นนิติบุคคลซึ่ง ประกอบไปด้วยเจ้าหน้าที่ที่ประชาชนเลือกตั้งเข้ามาเพื่อดำเนินงานตามระยะเวลาที่กำหนด โดยมีงบประมาณเป็นของ ตนเองในการดำเนินการของท้องถิ่นที่รัฐบาลได้มอบหมายให้ ทั้งนี้ การปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผลมาจากแนวคิดของหลักการ การกระจายอำนาจ ซึ่งเป็นวิธีการที่รัฐบาลมอบอำนาจหน้าที่บางอย่างในการปกครองและการจัดบริการสาธารณะให้ท้องถิ่นได้รับ การดำเนินการ ทำให้เปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการปกครองและดำเนินกิจการในเรื่องที่เกี่ยวกับท้องถิ่น โดยเฉพาะตามที่ได้รับมอบหมายการปกครองท้องถิ่นจะเกี่ยวข้องกับบุคคลต่างๆ ได้แก่ ผู้นำท้องถิ่น ฉะนั้นผู้นำท้องถิ่นจึง หมายถึง บุคคลที่เป็นผู้นำของท้องถิ่น ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นผู้มีอิทธิพลมีอำนาจเศรษฐกิจทางสังคม และการเมืองในท้องถิ่นซึ่ง บุคคลเหล่านี้จะเป็นที่ยอมรับของสังคมในท้องถิ่นนั้นด้วย (ญานิศ ทอประไพ, 2552, หน้า 1)

โดยทั่วไปนั้นผู้นำท้องถิ่น แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ 1) ผู้นำที่เป็นทางการ หมายถึง ข้าราชการประเภทต่างๆ เช่น ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ นายกเทศมนตรี กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน รวมไปถึงครูประชาบาล และ 2) ผู้นำที่ไม่เป็น ทางการ หมายถึง ผู้นำกลุ่มอาชีพต่างๆ เช่น นายกสมาคมต่างๆ ในท้องถิ่น เป็นต้น ซึ่งเป็นที่ยอมรับถึงกันว่าการ พัฒนาประชาธิปไตยนั้น ควรส่งเสริมและพัฒนาผู้นำประเภทนี้มากกว่าผู้นำที่เป็นทางการ เพราะว่าผู้นำประเภทนี้มัก เข้าไปคลุกคลีและสัมผัสกับประชาชนมากกว่า นอกจากนั้นยังมีกลุ่มผลประโยชน์หมายถึงกลุ่มคณะบุคคลที่รวมตัวกัน ขึ้นเป็นองค์กร ตามแนวความคิดเห็นหรือหลักการบางอย่างที่เห็นพ้องต้องกัน เพื่อกำหนดประเด็นปัญหาและ คัดเลือกบุคคลเข้าไปสมัครรับเลือกตั้งโดยมีจุดมุ่งหมายที่จะเข้าควบคุมการดำเนินงานของรัฐบาลหรือเป็นรัฐบาลเสีย เอง เพื่อทำตามนโยบายของนักการเมือง กล่าวโดยสรุปแล้วจะเห็นว่าพรรคการเมือง กลุ่มประโชชน์และผู้นำท้องถิ่น มีความสำคัญและจำเป็นต่อการพัฒนาการเมืองส่วนท้องถิ่นเป็นอย่างมาก เพราะบุคคลเหล่านี้จะนำเอาปัญหาหรือเสียสละของประชาชนในท้องถิ่นไปเสนอยังรัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อที่จะได้นำเอาปัญหาเหล่านี้ ไปแก้ไขใน โอกาสต่อไป (น้าอ้อย เจริญยศ, 2550, หน้า 1)

ดังนั้น ผู้นำท้องถิ่นเป็นผู้ที่มีบทบาทหน้าที่สำคัญในการบริหารและพัฒนาชุมชน ให้เข้มแข็งและสามารถพึ่งพา ตนเองได้ ถ้าได้ผู้นำที่มีคุณลักษณะที่ดีก็จะทำให้ท้องถิ่นได้รับการพัฒนาเจริญก้าวหน้าต่อไป ถ้าผู้นำสามารถพัฒนา

คุณลักษณะของผู้นำตามบทบาทที่ดีก็จะทำให้ประชาชนเกิดความพึงพอใจ ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาคุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชน ในอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี 5 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ ด้านทักษะบริหาร ด้านภาวะผู้นำ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม และด้านมนุษยสัมพันธ์ เพื่อศึกษาถึงความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนเพื่อเพิ่มความสามารถในการบริหารและพัฒนาท้องถิ่นให้พึ่งพาตนเองได้อย่างมั่นคง

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชน ในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชน ในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และระยะเวลาที่อาศัยในชุมชน

3. ระเบียบวิธีวิจัย

3.1 กลุ่มประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 35,017 คน (สำนักทะเบียนอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี, 2555, หน้า 4)
2. กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ประชาชนในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 35,017 คน นำมาคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของยามาเน (Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 (สุรียรี ศิริโกภาภิรมย์, 2546, หน้า 34 - 35) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 396 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดทำเครื่องมือเป็นแบบสอบถาม (questionnaire) ประเภทปลายปิด (closed form) และลักษณะเป็นตัวเลขมาตราส่วนประมาณค่า (numerical rating scale) เป็นการวัดเพื่อแสดงระดับ มี 5 ระดับ นำมาประกอบการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับ คุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชนที่พึงประสงค์ของประชาชนในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี โดยผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมาจากกรอบแนวคิดโดยนำตัวแปรแต่ละตัว มาสร้างเป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามตรวจสอบรายการ (check list) เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของประชาชนในแต่ละตำบลของอำเภอบางระจัน ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับ คุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชนในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี โดยใช้กรอบแนวคิดของ ฅัญฐพันธ์ เขจรนนท์ (2545, หน้า 163) เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาคุณลักษณะคุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชนในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี ใน 5 ด้าน คือ 1) ด้านบุคลิกภาพ 2) ด้านทักษะการบริหาร 3) ด้านภาวะผู้นำ 4) ด้านคุณธรรมและจริยธรรม และ 5) มนุษยสัมพันธ์

สำหรับมาตรวัดตัวแปรที่เกี่ยวกับคุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชนในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (5 point rating scale) ซึ่งมีการกำหนดระดับคุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชนในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี จากมากไปหาน้อย โดยใช้เกณฑ์ 5 ระดับ

3.3 การวิเคราะห์ทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ ความถูกต้องในการตอบแบบสอบถาม แล้วคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์ และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป การเปรียบเทียบคุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชน ในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี สำหรับกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ซึ่งสถิติที่ใช้คือ การทดสอบค่าที สำหรับกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่มขึ้นไป วิเคราะห์โดยหาความแปรปรวนทางเดียว และค่าเอฟ เมื่อพบระดับนัยสำคัญทางสถิติจะทำการทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ

4. ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง คุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชน ในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี สรุปผลการวิจัยดังนี้

สภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 36 - 50 ปี ระดับการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี อาชีพเกษตรกร/เลี้ยงสัตว์ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนมากกว่า 20 ปี

2. คุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชน ในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี ด้านภาพรวมพบว่า ระดับความคิดเห็นภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านค่าเฉลี่ยความคิดเห็นระดับมาก 4 ด้าน ดังนี้ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านภาวะผู้นำ ด้านทักษะการบริหาร ด้านคุณธรรมและจริยธรรม และปานกลาง 1 ด้านดังนี้ ด้านบุคลิกภาพ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สรุปได้ดังนี้

2.1 ด้านบุคลิกภาพ

คุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชน ในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี ด้านบุคลิกภาพ พบว่า ระดับความคิดเห็นภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยที่มากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีลักษณะท่าทางที่ภูมิฐาน มีสุขภาพแข็งแรง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีทักษะในการพูดที่มีประสิทธิภาพ

2.2 ด้านทักษะการบริหาร

คุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชน ในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี ด้านทักษะการบริหาร พบว่า ระดับความคิดเห็นภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยที่มากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ให้เกียรติยกย่องชมเชยเพื่อนร่วมงาน สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม มีความใฝ่รู้รักความก้าวหน้า ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์

2.3 ด้านภาวะผู้นำ

คุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชน ในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี ด้านภาวะผู้นำ พบว่า ระดับความคิดเห็นภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยที่มากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ มีความรับผิดชอบหน้าที่ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ทันสมัยทันเหตุการณ์ ส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานทำงานได้อย่างมั่นใจ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

2.4 ด้านคุณธรรมและจริยธรรม

คุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชน ในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี ด้านคุณธรรมและจริยธรรม พบว่า ระดับความคิดเห็นภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยที่มากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ประพฤติตนตามหลักการทางศาสนา มีวินัยในตนเอง ยึดมั่นในหลักเกณฑ์ที่ถูกต้อง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ เสียสละเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม

2.5 ด้านมนุษยสัมพันธ์

คุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชน ในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี ด้านมนุษยสัมพันธ์ พบว่า ระดับความคิดเห็นภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยที่มากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่ผู้ร่วมงาน หรือหน่วยงานจัดขึ้น อย่างสม่ำเสมอ ปฏิบัติงานด้วยความรวดเร็ว แจ่มใส ผู้มีใจโอปอฮ้อมาริต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ได้รับความไว้วางใจจากเพื่อนร่วมงาน และ ผู้ใต้บังคับบัญชาในการให้คำปรึกษา ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีความยินดีต่อความสำเร็จของเพื่อนร่วมงาน และผู้ใต้บังคับบัญชา

3. การเปรียบเทียบคุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชน ในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี

3.1 การวิเคราะห์การเปรียบเทียบคุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชน ในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี จำแนกตามเพศ พบว่าในภาพรวมไม่แตกต่างกันและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านมนุษยสัมพันธ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวคุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชน ในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี จำแนกตามอายุ พบว่าในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติ

3.3 การวิเคราะห์การเปรียบเทียบคุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชน ในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านทักษะการบริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านภาวะผู้นำ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ด้านมนุษยสัมพันธ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.4 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวคุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชน ในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี จำแนกตามอาชีพ พบว่า ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านทักษะการบริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านภาวะผู้นำ และด้านคุณธรรมและจริยธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

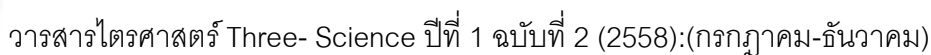
3.5 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวคุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชน ในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน พบว่า ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านทักษะการบริหาร ด้านภาวะผู้นำ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม และด้านมนุษยสัมพันธ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่อง คุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชน ในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ระดับคุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชนในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี ด้านภาพรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านภาวะผู้นำ ด้านทักษะการบริหาร ด้านคุณธรรมจริยธรรม และภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ

1.1 ด้านบุคลิกภาพ คุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชน ในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี พบว่าระดับความคิดเห็นภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องด้วยประชาชนมีความต้องการทางด้านนี้ไม่มากนักและไม่คำนึงด้านบุคลิกภาพในการบริหารงานเท่าใดนักจึงมีความต้องการทางด้าน บุคลิกภาพที่อยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิฑูรย์ จันทโน (2547, หน้า 78) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของคณะกรรมการศึกษาที่พึงปรารถนาตามทัศนะของผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดกระบี่ ผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะของคณะกรรมการศึกษาที่พึงปรารถนาตามทัศนะของผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดกระบี่ ด้านบุคลิกภาพอยู่ในระดับปานกลาง

1.3 ด้านภาวะผู้นำ คุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชน ในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี พบว่า ระดับความคิดเห็นภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องด้วยประชาชนส่วนใหญ่นั้นมีความคาดหวังต่อตัวผู้นำว่าจะต้องเป็นผู้ที่จะมีทักษะทางด้านภาวะผู้นำ และประชาชนก็ต้องการผู้นำที่มีความรับผิดชอบหน้าที่ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ทันสมัยทันเหตุการณ์ ส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานทำงานได้อย่างมั่นใจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุทัศน์ อนุพันธ์ (2542, บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนในทัศนะของกรรมการโรงเรียนและครูอาจารย์สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 11 การวิจัยพบว่า กรรมการโรงเรียนและครูอาจารย์ที่มีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโดยด้านภาวะผู้นำ รวมอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านคุณธรรมและจริยธรรม คุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชน ในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี พบว่า ระดับความคิดเห็นภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องด้วยประชาชนส่วนใหญ่ที่มีความคาดหวังต่อตัวผู้นำจะต้องเป็นผู้ที่จะมีทักษะทางด้านคุณธรรมจริยธรรม และประชาชนเองก็ต้องการผู้นำที่มีความประพฤติตามหลักการทางศาสนา มีวินัยในตนเอง ยึดมั่นในหลักเกณฑ์ที่ถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของน้าอ้อย เจริญยศ (2550, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องคุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชนในอำเภอนาคู จังหวัดชัยนาท การวิจัยพบว่าคุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชนในอำเภอนาคู จังหวัดชัยนาทด้านคุณธรรมและจริยธรรมอยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านมนุษยสัมพันธ์ คุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชน ในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี พบว่าระดับความคิดเห็นภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องด้วยประชาชนส่วนใหญ่นั้นมีความคาดหวังต่อตัวผู้นำว่า จะต้องเป็นผู้ที่จะมีทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์ และประชาชนเองก็ต้องการผู้นำที่มีลักษณะดังนี้ คือ เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่ผู้ร่วมงาน หรือหน่วยงานจัดขึ้น อย่างสม่ำเสมอ ปฏิบัติงานด้วยความรวดเร็ว แจ่มใส ผู้มีใจโอบอ้อมอารีต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ได้รับความไว้วางใจจากเพื่อนร่วมงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทวีชัย วิริยะโกศล, และทวิช กาญจนารณ์ (2542, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องคุณลักษณะของผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ จากมุมมองของนักศึกษาหลักสูตรบริหารงานตำรวจแห่งชาติ จากมุมมองของนักศึกษาหลักสูตรบริหารตำรวจชั้นสูง รุ่นที่ 19 ผลการวิจัยพบว่าภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบความแตกต่าง ค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชนในเขตอำเภอ บางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี จำแนกตามสถานภาพทั่วไป จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน ได้ผลการศึกษา ดังนี้

2.1 จำแนกตามเพศ ในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของของเรวดี พิมพ์พิทักษ์ (2544, บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการปฏิบัติหน้าที่ของอาจารย์พยาบาล ผลการวิจัยพบว่ามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2.2 จำแนกตามอายุ ในภาพรวมพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านบุคลิกภาพ ด้านทักษะบริหาร ด้านภาวะผู้นำ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และด้านมนุษยสัมพันธ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมาลี วาจาสิทธิ์ศิลป์ (2554,

บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง คุณลักษณะของบัณฑิตพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลตำรวจในทัศนะคติของบัณฑิต ผู้ร่วมงานและผู้บังคับบัญชา การวิจัยครั้งนี้พบว่า มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของบัณฑิตพยาบาลใน 4 ด้าน แตกต่างจากผู้ร่วมงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 จำแนกตามระดับการศึกษา ในภาพรวมพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านบุคลิกภาพ ด้านทักษะบริหาร ด้านภาวะผู้นำ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และด้านมนุษยสัมพันธ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุทัศน์ อนุพันธ์ (2542, บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนในทัศนะของกรรมการโรงเรียนและครูอาจารย์สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 11 การวิจัยพบว่า กรรมการโรงเรียนและครูอาจารย์ในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่มีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.4 จำแนกตามอาชีพ ในภาพรวมพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านบุคลิกภาพ ด้านทักษะบริหาร ด้านภาวะผู้นำ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และด้านมนุษยสัมพันธ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยงยศ พูนสวัสดิ์ (2546, บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้กำกับการโรงเรียนตำรวจกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ สังกัดกองบัญชาการศึกษา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของผู้กำกับการโรงเรียนตำรวจมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.5 จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน ในภาพรวมพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านบุคลิกภาพ ด้านทักษะบริหาร ด้านภาวะผู้นำ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และด้านมนุษยสัมพันธ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ สุมาลี วาจาสิทธิ์ศิลป์ (2554, บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง คุณลักษณะของบัณฑิตพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลตำรวจในทัศนะคติของบัณฑิตผู้ร่วมงานและผู้บังคับบัญชา การวิจัยครั้งนี้พบว่า มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของบัณฑิตพยาบาลใน 4 ด้าน แตกต่างจากผู้ร่วมงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชน ในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมากและมีด้านบุคลิกภาพ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในภาพรวมที่ระดับปานกลาง ดังนั้นทางผู้ศึกษาจึงนำมาเป็นข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. คุณลักษณะของผู้นำในความต้องการของประชาชนในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรีนั้น ควรมีการบริหารงานที่โปร่งใส สุจริต เพื่อสนับสนุนการสร้างวัฒนธรรมประชาธิปไตยและวัฒนธรรมธรรมาภิบาล มีคุณธรรมจริยธรรม โดยมีการส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่มีบุคลิกภาพที่ดี มีความน่าเชื่อถือ และมีการกำหนดมาตรฐานคุณธรรมจริยธรรมของนักการเมืองและควรให้ยึดถือปฏิบัติ โดยคำนึงถึงถึงผลประโยชน์ของประชาชน และประเทศชาติเป็นสำคัญ ซึ่งทำให้ประชาชนเห็นคุณลักษณะการเป็นผู้นำในการบริหาร

2. ผู้นำหรือผู้บริหารท้องถิ่น ควรเห็นความสำคัญและคุณค่าของทรัพยากรบุคคล ควรให้ประชาชนนั้นมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ซึ่งประชาชนในท้องถิ่นนั้นมีความต้องการให้ผู้นำมีลักษณะที่พึงประสงค์ของประชาชนเอง เช่นในด้านบุคลิกภาพ ด้านทักษะการบริหารงาน ด้านภาวะผู้นำ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และด้านมนุษยสัมพันธ์ เมื่อ

ทราบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประชาชนแล้วผู้นำสามารถนำปัญหาที่เกิดขึ้นมาปรับปรุงและพัฒนาได้ตรงตามความต้องการของคนในชุมชน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ด้านบุคลิกภาพ พบว่า ระดับความคิดเห็นภาพรวมอยู่ในปานกลาง ดังนั้นผู้นำที่ประชาชนพึงประสงค์ต้องมีการเรียนรู้เพิ่มเติมในด้านบุคลิกภาพ เช่น มีหลักสูตรเพื่อการอบรมบุคลิกภาพให้กับผู้นำ เพื่อที่ผู้นำจะนำความรู้ที่ได้จากการอบรมนั้น มาปรับปรุงแก้ไขตนเองต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการบริหารงานนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโดยใช้หลักธรรมาภิบาล

2. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชนในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรีในด้าน

7. เอกสารอ้างอิง

ญานิสรา ทองประไพ. (2552). **คุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองตาคลี จังหวัดนครสวรรค์**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

ทวีชัย วิริยะโกศล, และทวีช กาญจนภรณ์. (2542). **คุณลักษณะของผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.

น้ำอ้อย เจริญยศ. (2550). **คุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชนในอำเภอด่านช้าง จังหวัดชัยนาท**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

ยงยศ พูลสวัสดิ์. (2546). **ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้กำกับการโรงเรียนตำรวจกับกองบัญชาการศึกษา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.

เรวดี พิมพ์พิทักษ์. (2544). **คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนในทัศนะของกรรมการโรงเรียนและครูอาจารย์สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดในเขตการศึกษา11**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

วิฑูรย์ จันทโน. (2547). **คุณลักษณะกรรมการศึกษาที่พึงปรารถนาตามทัศนะของผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดกระบี่**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒบางแสน.

สำนักทะเบียนอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี. (2555). **ข้อมูลจำนวนประชากรในเขตอำเภอบางระจันสิงห์บุรี**. สิงห์บุรี : ผู้แต่ง.

สุทัศน์ อนุพันธ์. (2542). **คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนในทัศนะของกรรมการโรงเรียนและครูอาจารย์สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา11**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

สุมาลี วาจาสิทธิ์ศิลป์. (2544). **คุณลักษณะของบัณฑิตพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลตำรวจในทัศนะของบัณฑิตผู้ร่วมงานและผู้บังคับบัญชา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

สุพาณี ประสารทศิลป์. (2550). **คุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่ประชาชนพึงประสงค์ในตำบลหนองแม่ไก่ อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

สุรียรี ศิริโกคาภิรมย์. (2546). **วิจัยธุรกิจ**. ลพบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.